

Verslag CREG 2013

Verslag van de Compliance Officer

1. Inleiding

We herinneren eraan dat de wet van 8 januari 2012, die betrekking heeft op de wijzigingen van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en die de Europese richtlijn van 13 juli 2009 (Richtlijn 2009/72/EG) omzet in het Belgisch recht, voor de transmissienetbeheerder, in zijn hoedanigheid van belangrijke speler voor de goede werking van de markt, de verplichting met zich brengt om *'nalevingsregels op te stellen met de genomen maatregelen die ertoe strekken ook discriminerend gedrag uit te sluiten en er zorg voor te dragen dat er adequaat toezicht wordt gehouden op de toepassing ervan. Deze regels bevatten de specifieke verplichtingen die aan het personeel worden opgelegd ter verwezenlijking van die doelstellingen. Een persoon die verantwoordelijk is voor de opvolging van de nalevingsregels bij de netbeheerder stelt jaarlijks voor de commissie een verslag op met daarin de beschrijving van de genomen maatregelen. Dit verslag wordt door de netbeheerder gepubliceerd' (artikel 8 §2).*

We herinneren eraan dat het verbintenissenprogramma van Elia op 21 december 2007 werd goedgekeurd door het Corporate governance comité van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en bij uitbreiding op het niveau van de volledige economische entiteit Elia.

De algemene verbintenis van niet-discriminatie, zoals bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en in de Europese Richtlijn van 13 juli 2009, omvat verschillende principes:

- het principe van vertrouwelijkheid;
- het principe van transparantie;
- en het principe van niet-discriminatie.

2. Ontwikkelingen 2013

Naast de concrete toepassingen vermeld in het verbintenissenprogramma, die permanent opgevolgd worden, behandelt dit verslag ook de concrete ontwikkeling van de drie hoger vermelde principes die plaats heeft gevonden tussen januari en december 2013.

2.1. Vertrouwelijkheid

In het kader van de 'vertrouwelijkheidsaudit' worden elk jaar acties op touw gezet om het voltallige personeel bewust te maken van het belang van de naleving van het vertrouwelijkheidsprincipe. Daarbij worden ook de acties gecontroleerd die door de verschillende departementen zijn georganiseerd in het kader (of ter aanvulling) van de aanbevelingen die de vorige jaren in de context van dezelfde audit werden geformuleerd.

In 2013 zijn de volgende **bewustmakingsacties** uitgevoerd:

- In het kader van de Smart Way of Working werd het platform Sharepoint getest, waarop bestanden gedeeld kunnen worden. Een gebruikscharter wordt momenteel gevalideerd en zal meegedeeld worden aan de gebruikers zodat we kunnen verzekeren dat er geen vertrouwelijke informatie op dit platform terecht kan komen.
- De bewustmaking van de medewerkers over vertrouwelijkheid is een permanente opdracht. Daarom heeft de interne audit een bewustmakingsactie gevoerd door op een weekavond de vergaderzalen, kopieermachines en kantoren te controleren op vertrouwelijke documenten die door een eventuele oneerlijke bezoeker bemachtigd zouden kunnen worden. Deze actie, waarvan de medewerkers pas achteraf op de hoogte werden gebracht, heeft geen inbreuk op de vertrouwelijkheidsnormen aan het licht gebracht.

Naast de bewustmakingscampagnes voor het personeel werden in 2013 nog andere concrete acties gerealiseerd in het kader van de vertrouwelijkheid:

- De departementen Audit, Aankopen, HR, Communicatie en het Juridisch departement hebben een standaarddocument over vertrouwelijkheid ontwikkeld en toegevoegd aan de arbeidsovereenkomsten van nieuwe werknemers. Deze bijlage is van toepassing op alle arbeidsovereenkomsten (contracten van onbepaalde of bepaalde duur, interimcontracten, studentencontracten ...).
- Elia heeft in 2013 het beheer en de coördinatie van externe competenties en diensten verder geprofessionaliseerd. Het resultaat hiervan is dat er een vertrouwelijkheidsverklaring en een verklaring van ontvangst van het ontvangen computermaterieel bij de schriftelijke overeenkomst tussen de werkgever van de betrokken externe medewerkers en Elia wordt gevoegd.
- Conform de Europese EPCIP-richtlijn (European Programme for Critical Infrastructure Protection) werden er bijkomende beveiligingsmaatregelen genomen om de beveiliging van onze meest kritieke infrastructuur te waarborgen. In het verleden werden reeds de noodzakelijke investeringen gedaan om de fysieke beveiliging van de HS-stations te verbeteren. Zo werden er op strategische punten inbraakwerende deuren en hekwerken geplaatst. Er was echter eveneens een noodzaak tot elektronische beveiliging van deze sites. Om deze reden werd er in 2012 een Europese aanbesteding gedaan voor elektronische beveiligingssystemen (camera's, badgelezers, inbraakdetectie). Eind 2012 werd het pilootproject Bruegel opgezet om dit type veiligheidscomponenten te testen. De oplevering vond plaats begin 2013. Daarna werden de resultaten van het pilootproject geanalyseerd en het concept bijgestuurd waar nodig. Aansluitend werd een gelijkaardig project opgestart in 5 andere HS-stations.
- Er werden ook bijkomende maatregelen getroffen om de beveiliging van de Service Centers te optimaliseren. De doelstelling is om uiteindelijk een enkele badge te kunnen gebruiken voor alle Elia-sites. Een geïntegreerd Security Project werd als dusdanig opgestart in het Service Center van

Gouy-Lez-Piéton en zal een vervolg kennen in 2014 met de uitrol van het beveiligingsconcept in de overige Service Centers.

- Op dit ogenblik heeft Elia nog 4 verschillende soorten badges. Het toegangscontrolesysteem verschilt van site tot site. Het is dan ook moeilijk om een geïntegreerde controle te behouden over de toegangsmodaliteiten. De implementatie van de nieuwe badge heeft als doel de bestaande systemen in de administratieve sites en service centers te vervangen en dit door een systeem met een nog hoger beveiligingsniveau. Er komt dus één badge voor alle sites van Elia. De nieuwe administratieve site Monnoyer werd intussen uitgerust met het systeem.

De beveiliging van de gegevens in IT-systemen en bij informatie-uitwisseling vraagt aanhoudende inspanningen. Daarom werden volgende zaken gerealiseerd:

- een maandelijks externe scan wordt uitgevoerd op onze externe perimeter (onze publieke IP-range) om te verifiëren of er geen kwetsbare punten aanwezig zijn in onze internet-facing applicaties die zouden kunnen lijden tot een potentieel cyberrisico.
- de IT Security (Cyber) strategie waarin de basisconcepten van IT security beschreven worden (bv. pc-beveiliging, netwerkbeveiliging, realtimebeveiliging, toegangsrechten ...) werd voorgelegd aan en goedgekeurd door de directie. Deze is ook gevalideerd door een externe auditor.

In het kader van het nieuwe EMS project is de security hardening van de verschillende operating systemen (client en server) geverifieerd aan de hand van een externe audit. De belangrijkste aanbevelingen zijn geïmplementeerd.

2.2. Transparantie

In het verlengde van de vorige jaren werden in 2013 nieuwe maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat onze transparantieverplichtingen worden nageleefd:

- De website van Elia werd verbeterd door de uitbreiding van het dashboard met een aantal operationele gegevens. Door middel van dit dashboard krijgen de marktspelers een overzicht van de gegevens van de betreffende dag of de volgende dag over de belastingszones van het Elia-net, de productie van hernieuwbare energie, de in- en uitvoercapaciteiten en de balancing.
- De publicaties over het beschikbare en gebruikte regelvermogen werden aangepast om te voldoen aan de transparantievereisten. Hiervoor heeft Elia de gepubliceerde gegevens ingedeeld per categorie regelvermogen om zo de spelers op de Belgische markt complete informatie te bieden voor een goed beheer van hun portfolio's.
- De publicatie over de productie van fotovoltaïsche energie op de website van Elia werd voltooid. Deze publicatie bood eerder al de vooruitzichten op korte termijn, maar bevat nu ook een schatting van de reëel geproduceerde energie (ELIA website / Grid data / Power generation). Bovendien werd de capaciteit die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de windenergieproductie in België in de loop van 2013

herzien, wat de nauwkeurigheid van de voorspellingen van deze publicatie verhoogt.

- Een nieuwe pagina op de portaalsite van CASC.EU (<http://www.casc.eu/en/Resource-center/CWE-Flow-Based-MC>) werd gelanceerd op initiatief van de transmissienetbeheerders voor elektriciteit van de CWE-regio, waaronder Elia. Dag per dag geeft deze pagina de flow-based (PTDF) parameters en de resultaten van een simulatie van de marktkoppeling in het toekomstige Flow-based mechanisme in de CWE-regio.
- De stakeholders' dag van Elia uitgave 2013 werd op 22 november gehouden. Voor Elia biedt deze dag de ideale gelegenheid om ideeën uit te wisselen met de marktspelers waarmee Elia dagelijks samenwerkt: industriële klanten, distributienetbeheerders, traders, producenten, publieke overheden, regulatoren ... De deelnemers werden op de hoogte gebracht van de nieuwste ontwikkelingen in ons aanbod producten en diensten en woonden fora bij over initiatieven voor de geïntegreerde Europese markt en innovaties. Naast fora stonden er ook lezingen op het programma van Pierre Crevits (kabinetschef van staatssecretaris Melchior Wathelet) en Marie-Pierre Fauconnier (voorzitster van het directiecomité van de CREG), en de voorstelling van "Beyond 2020" door onze CEO Jacques Vandermeiren.
- Het onderdeel 'Investors relations' van de website werd volledig vernieuwd in 2013. Het voldoet nu volledig aan de behoeften en de regels op het vlak van rapportering van een vennootschap die op de Bel 20 genoteerd is.
- Als gevolg van de bijzonder productieve zomer van de hernieuwbare energiebronnen en in antwoord op de vele vragen van het brede publiek over het risico op overproductie tijdens de zomerperiode 2013 heeft Elia een didactische informatiemodule ontwikkeld over haar rol op de energiemarkt en over het probleem om het evenwicht te beheren. Een visuele indicator op de homepage van de website van Elia (www.elia.be) maakt het voor het brede publiek ook mogelijk in realtime informatie te verkrijgen over het evenwicht tussen vraag en aanbod op het hoogspanningsnet.

Het transparantieproces op Europees niveau wordt regelmatig opgevolgd. Dit omvat onder andere de verplichtingen die voortvloeien uit de REMIT-richtlijn (Regulation on Energy Market Integrity and Transparency) en uit het reglement over de publicatie van de gegevens m.b.t. elektriciteitsmarkten (submission and publication of data in electricity markets - 543/2013).

- Bij ENTSO-E, waarvan Elia een actief lid is, wordt er gewerkt aan een transparantieproject om te voldoen aan de vereisten van Verordening (EU) nr. 543/2013. Daarnaast heeft Elia een intern transparantieproject opgestart om de levering van de gegevens aan dit nieuwe Europese publicatieplatform te verzekeren. Deze verschillende projecten lopen over 2013 en 2014.

2.3. Niet-discriminatie

- Er wordt niet alleen rekening gehouden met dit aspect bij elke auditopdracht die wordt uitgevoerd, maar niet-discriminatie wordt continu opgevolgd bij de verkoopverrichtingen op het gebied van het netgebruik en van de ondersteunende diensten. Zo werden tijdens de interne audit van de ondersteunende diensten 2013 de operationele regels van het Nationaal Controlecentrum geanalyseerd (regels voor de samenstelling van de 'merit order'-curve en voor de selectie van activeringen door de 'system operators' van dispatching) om de niet-discriminatie tussen de marktspelers te verzekeren bij de selectie van activeringen. De test uitgevoerd op een steekproef van gegevens per kwartier onderstreept de kwaliteit en de goede opvolging van de operationele regels. Na deze analyse is er trouwens overeengekomen om de voornaamste tools die onze medewerkers gebruiken in de mate van het mogelijke nog verder te versterken en te automatiseren. Anderzijds werd er in het kader van deze audit over de ondersteunende diensten ook aangeraden om de regels voor de toepassing van de penaliteiten tussen Elia en de leveranciers te formaliseren en zo mogelijk op te nemen in het bestaande contractuele kader.

- In 2013 heeft Elia de traceerbaarheid en de standaardisering van het proces van de offerte-aanvragen binnen het departement Aankopen verbeterd. Er werd beslist om offerte-aanvragen , aankoopprojecten en leveranciersevaluaties voor de belangrijkste aankoopcategorieën te centraliseren in SAP Sourcing.
Dit IT-systeem garandeert het conform EU wetgeving opstellen, uitsturen en openen van offerte-aanvragen via het "closed envelope principe". Alle relevante communicatie gebeurt eveneens op een transparante manier via het discussieplatform. Deze implementatie laat toe om alle leveranciers op een zelfde manier te benaderen en benadrukt de neutraliteit van Elia bij de keuze van de leverancier.

3. Benadering 2014

Overeenkomstig de Roadmap Compliance 2013-2016 en rekening houdend met de groeiende maturiteit van Elia op het gebied van Compliance de laatste jaren, zullen de maatregelen in 2014 nog meer toegespitst worden op de controle van preventieve maatregelen die vroeger werden ingevoerd. Zo kan Elia profijt halen uit de in het verleden geleverde inspanningen en op gerichte wijze sensibiliseren m.b.t. de belangrijkste controlepunten.

* * *